

Рейтинговий звіт MSTO 001-020 short про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування:	АТ «МІСТО БАНК»
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія:	оновлення
Дата визначення рейтингу:	09.08.2007 р.
Дата оновлення рейтингу:	16.03.2017 р.
Кредитний рейтинг:	uaBBB-
Прогноз рейтингу:	негативний

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Для проведення процедури оновлення кредитного рейтингу агентство «Кредит-Рейтинг» використовувало фінансову звітність АТ «МІСТО БАНК» за 2015–2016 рр., а також внутрішню інформацію, надану Банком у ході рейтингового процесу.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, що надана самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства. Було проаналізовано інформацію стосовно усіх істотних аспектів діяльності банку. Дані балансу та звіту про фінансові результати наведено у Додатках до цього рейтингового звіту.

Рейтингове агентство не проводить аудиторської перевірки наданої клієнтом інформації.

Положення звіту щодо тенденцій розвитку ринків, на яких працює клієнт, та ризиків, притаманних цим ринкам, ґрунтуються на ринкових умовах і чинниках, що діяли на момент написання звіту.

Рейтинговий звіт не є рекомендацією щодо купівлі або продажу цінних паперів. ТОВ «Кредит-Рейтинг» не несе відповідальності за результати кредитних, інвестиційних або господарських рішень третіх осіб, прийнятих виключно на основі інформації звіту.

Деякі кількісні дані, що аналізуються у звіті, наведені після відповідного округлення. У зв'язку з цим, значення певних показників, які наводяться в звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових.

Визначення поточного рейтингу

Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом uaBBB характеризується ДОСТАТНЬОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності залежить від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Знаки «+» та «-» позначають проміжні категорії (рівні) рейтингу відносно основних категорій (рівнів).

Негативний прогноз вказує на можливість зниження рейтингу протягом року при збереженні негативних тенденцій і реалізації поточних ризиків.

Рейтингова історія

Історія кредитного рейтингу АТ «МІСТО БАНК»

Дата:	09.08.2007	30.12.2008	07.04.2009	01.04.2010	19.10.2010	28.04.2011
Кредитний рейтинг:	uaBBB	uaBBB	uaBBB-	uaBB	uaBB	uaBBB-
Прогноз кредитного рейтингу:	стабільний	негативний	негативний	негативний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія:	визначення	підтвердження зі зміною прогнозу	зниження та внесення у Контрольний список	зниження та виведення з Контрольного списку	підтвердження зі зміною прогнозу	підвищення

Дата:	28.04.2012	25.09.2012	22.03.2016	16.08.2016	27.10.2016	16.03.2017
Кредитний рейтинг:	uaBBB-	uaBBB	uaBBB	uaBBB-	uaBBB-	uaBBB-
Прогноз кредитного рейтингу:	стабільний	стабільний	стабільний	негативний	негативний	негативний
Рейтингова дія:	підтвердження	підвищення	підтвердження	зниження та внесення у Контрольний список	підтвердження та виведення з Контрольного списку	підтвердження

Рівень кредитного рейтингу АТ «МІСТО БАНК» підтримується:

- очікуваним збільшенням обсягу статутного капіталу;
- суттєвим обсягом коштів, залучених від пов'язаних сторін;
- задовільною валютною структурою кредитного портфеля
- прийнятною структурою забезпечення клієнтського кредитного портфеля;
- диверсифікацією коштів корпоративних клієнтів за видами економічної діяльності.

Рівень кредитного рейтингу АТ «МІСТО БАНК» обмежується:

- суттєвим обсягом активних операцій з пов'язаними з банком сторонами;
- концентрацією кредитного портфеля за основними позичальниками, що зумовлює залежність Банку від їх фінансового стану та може негативно вплинути на показники ліквідності;
- концентрацією ресурсної бази за основними кредиторами, що обмежує фінансову гнучкість та підвищує чутливість до ризику ліквідності;
- залежністю від коштів приватних осіб, що підвищує чутливість Банку до негативної, у т. ч. неперевіреної інформації;
- концентрацією кредитного портфеля корпоративних клієнтів за видами економічної діяльності;
- низькою ефективністю діяльності;
- впливом негативних чинників на фінансовий ринок і невисокою та нестабільною діловою активністю в окремих секторах економіки, що може призвести до погіршення показників діяльності Банку.

Основні фінансові показники

Показник	01.01.13	01.01.14	01.01.15	01.01.16	01.04.16	01.07.16	01.10.16	01.01.17
Активи, млн. грн.	1598,10	1580,12	1882,41	2206,59	2194,58	2096,52	1684,53	1798,58
Кредитно-інвестиційний портфель, скоригований на суму резервів, млн. грн.	1208,15	1121,58	1524,96	1808,24	1777,97	1682,78	1380,77	1410,44
Кошти клієнтів, млн. грн.	994,94	946,13	1238,70	1352,56	1196,84	1138,19	1077,34	1273,02
Власний капітал, млн. грн.	310,27	320,14	337,13	305,31	317,57	299,45	172,91	198,30
Доходи, млн. грн.	220,21	243,50	225,69	188,46	72,84	111,37	77,81	120,34
Витрати, млн. грн.	207,51	233,65	208,82	209,21	60,57	117,24	374,69	439,07
Чистий операційний дохід, млн. грн.	132,67	124,03	87,83	9,36	29,41	31,56	-34,49	-23,63
Прибуток до сплати податку, млн. грн.	12,76	10,37	19,13	-27,02	12,26	-5,86	-296,73	-324,89
Чистий прибуток, млн. грн.	12,70 ¹	9,85 ²	16,87 ³	-20,75 ⁴	12,26	-5,86	-296,88	-318,73
Доходність активів*, %	0,79	0,62	0,90	-	-	-	-	-
Доходність капіталу*, %	4,09	3,08	5,00	-	-	-	-	-

¹ фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ – 17,53 млн. грн.

² фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ – (1,44 млн. грн.)

³ фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ –9 млн. грн.

⁴ фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ –(20,75 млн. грн.)

*значення на звітну дату

Резюме

АТ «МІСТО БАНК» працює на банківському ринку України з 1993 року. Діяльність Банку ґрунтується на чинному законодавстві та ліцензіях. Місцезнаходження Банку: Україна, 65009, м. Одеса, вул. Фонтанська дорога, 11.

Банк представлено Головним офісом, однією філією та 5 відділеннями, що територіально охоплюють 3 області України й м. Київ. Структурні підрозділи є повноправними представниками Банку в регіонах, провідниками єдиної стратегії розвитку, засобом своєчасного оперативного обслуговування клієнтів, а також додаткового залучення фінансових ресурсів. Банк надає клієнтам сучасні банківські послуги на основі широкого продуктового ряду та стандартизованих процедур.

Якість власних коштів АТ «МІСТО БАНК» задовільна. Істотну участь у статутному капіталі АТ «МІСТО БАНК» мають СП «ЮНІМАКС» (69,6705%) та ТОВ «РОЛВЕНДЕН СТАНДАРТ» (23,7931%). Кінцевим бенефіціаром Банку є громадянин України, пан Фурсін Іван Геннадійович.

Низька ефективність діяльності Банку в 2015 році та суттєвий обсяг відрахувань на формування резервів під активні операції на тлі від'ємного значення чистого операційного доходу в минулому році чинили тиск на обсяг власних коштів. Програмою капіталізації, затвердженою рішенням Спостережної ради АТ «МІСТО БАНК» у III кварталі минулого року передбачено надання підтримки Банку власниками. Збільшення статутного капіталу Банку в строк до 1 січня 2019 року на 355 млн. грн. має відбутися як за рахунок внесків акціонерів, так і за рахунок коштів, що залучалися на умовах субординованого боргу. Останні вже частково спрямовувалися на нарощення обсягу статутного капіталу (в минулому році – 164,48 млн. грн.) до 464,46 млн. грн. Крім того, внески за незареєстрованим статутним капіталом наразі складають 5,12 млн. грн. Рівень капіталізації певною мірою підтримується коштами, залученими на умовах субординованого боргу, проте обсяг регулятивного капіталу не досягає нормативного значення, показник адекватності регулятивного капіталу низький, а економічна ситуація в країні залишається складною. Відповідно, існує ймовірність реалізації ризиків, на які наражається Банк. Разом з тим, Програма капіталізації передбачає низку інших заходів, що сприятимуть поступовому посиленню фінансової стійкості Банку.

Активні операції фіндуються власними та клієнтськими коштами, а також коштами банків. Міжбанківські запозичення представлено коштами в національній валюті, залученими за операціями РЕПО. Сальдо за міжбанківськими операціями активне.

У IV кварталі 2015 року Банк розпочав залучення коштів шляхом розміщення ощадних (депозитних) сертифікатів, емітованих банком. Кошти є виключно короткостроковими та у ВКВ.

Основою ресурсної бази є клієнтські кошти, обсяг яких у 2015 році, з урахуванням девальвації національної валюти, скоротився майже на 15%, у минулому році – майже на 13%.

3 серпня минулого року Банк має статус ощадного. Кошти приватних осіб станом на початок поточного року формували майже 2/3 портфеля та/або понад 47% пасивів. Зазначене підвищує чутливість Банку до негативної, у т. ч. неперевіреної інформації. Кошти корпоративних клієнтів достатньо диверсифіковані за видами економічної діяльності.

За строками користування залученими коштами клієнтський портфель переважно є короткостроковим, за типом валют превалюють кошти у ВКВ (формують майже 2/3 портфеля).

Якість ресурсної бази АТ «МІСТО БАНК» задовільна. Превалювання клієнтських коштів у ВКВ підвищує чутливість Банку до валютно-курскових коливань. Концентрація ресурсної бази за основними кредиторами обмежує фінансову гнучкість установи та підвищує чутливість до ризику ліквідності. Високою також залишається залежність Банку від великих вкладників, проте певною мірою вона зумовлена депозитами, які виступають забезпеченням за кредитами з метою уникнення кредитних ризиків.

Якість активів АТ «МІСТО БАНК» задовільна. Основним доходним активом Банку є клієнтський кредитний портфель, фактичний обсяг якого у 2015 році зріс більше ніж на 13%, а у минулому році – скоротився більше ніж на 19%. У його структурі переважають кредити, надані суб'єктам господарювання, за цільовим використанням – кредити в поточну діяльність, за строками кредитування – короткострокові. Частка валютних кредитів у кредитному портфелі клієнтів у II півріччі минулого року знизилася більше ніж на 7 в. п. до 28,63%. При цьому, як і раніше, питома вага валютних кредитів у кредитному портфелі фізичних осіб перевищує 23%. Зазначене певною мірою посилює ризик погіршення платіжної дисципліни позичальників через ризики курсових коливань, оскільки окремі позичальники не мають валютних надходжень.

Оскільки Банк кредитує переважно корпоративних клієнтів, характерною рисою є концентрація клієнтського кредитного портфеля за основними позичальниками, що обумовлює залежність Банку від їх фінансового стану та підвищує чутливість до кредитного ризику.

Фінансова криза призвела до погіршення платоспроможності окремих позичальників та негативно вплинула на якість активів Банку. Юридична служба Банку на постійній основі проводить роботу щодо примусового стягнення проблемної заборгованості. Кредити окремих позичальників було погашено позичальниками та/або поручителями, певну суму заборгованості було відшкодовано шляхом реалізації забезпечення та/або прийняття останнього на баланс Банку. Разом з тим, мали місце списання за рахунок резервів, сформованих під безнадійну заборгованість та переуступка проблемної заборгованості третій особі.

Якість клієнтського кредитного портфеля АТ «МІСТО БАНК» задовільна. Обсяг простроченої заборгованості у I кварталі минулого року зріс більше ніж утричі, а її частка перевищила 5%. Протягом II–IV кварталів обсяг простроченої заборгованості змін майже не зазнав, а її частка станом на початок поточного року,

зважаючи на скорочення обсягу портфеля, підвищилася та перевищила 6%. При цьому, заборгованість V та IV категорій якості загалом формувала понад 42% портфеля, що свідчить про наявність потенційно проблемної заборгованості.

Частково кредитний ризик нівелюється покриттям клієнтського кредитного портфеля сформованими резервами для відшкодування можливих втрат від активних операцій. Рівень покриття резервами клієнтського кредитного портфеля у II півріччі минулого року суттєво підвищився та перевищив 17%, прострочена заборгованість покривається сформованими резервами більше ніж удвічі. Разом з тим, враховуючи значну концентрацію кредитного портфеля за основними позичальниками, не виключено, що обсяг сформованих резервів може виявитися недостатнім для покриття ймовірних втрат у разі різкого погіршення фінансового стану одного або кількох позичальників. Ситуація ускладнюється бланковою заборгованістю за кредитами (перевищує 6% портфеля) та суттєвим обсягом активних операцій з пов'язаними з Банком особами (понад 3/4 портфеля). Ситуація пом'якшується структурою забезпечення – забезпечення найвищої групи ліквідності покриває понад 27% портфеля.

Питома вага високоліквідних активів у чистих активах станом на початок поточного року перевищувала 12%. При цьому, близько 5% високоліквідних активів розміщено на НОСТРО рахунках в банках, що ліквідуються. Обсяг інвестицій в ОВДП, що забезпечують прийнятний рівень доходності за відсутності кредитних ризиків, незначний. Активи та пасиви не збалансовані за строками до погашення належним чином – в окремих періодах розрив перевищував 10%. Невідповідність активів та пасивів до року має позитивне значення.

Протягом 2015 року ефективність діяльності була низькою. Суттєвий негативний вплив на фінансовий результат Банку мали валютно-курсіві коливання, суттєвий позитивний вплив – результат від торговельних операцій з іншими фінансовими інструментами. Тиск на фінансовий результат чинила також переуступка проблемної заборгованості з дисконтом третій особі. Незважаючи на зменшення обсягу резервів під активні операції, фінансовий результат мав від'ємне значення.

У минулому році обсяг чистого процентного доходу у порівнянні з 2015 роком незначно зріс. Натомість, валютно-курсіві коливання та результат від торговельних операцій з іншими фінансовими інструментами чинили суттєвий тиск на показники ефективності діяльності. Обсяг чистого операційного доходу, отриманого за підсумками минулого року, мав від'ємне значення. Останнє разом із значним обсягом відрахувань на формування резервів під активні операції (у структурі витрат перевищили 55%) чинило суттєвий тиск на фінансовий результат та, відповідно, на власні кошти Банку.

Неробочі активи, питома вага яких у минулому році мала тенденцію до підвищення, станом на початок поточного року перевищували 30% активів. Зважаючи на зазначене, ймовірність того, що Банк генеруватиме позитивний грошовий потік, що покриватиме операційні витрати і резервування кредитних операцій впродовж поточного року, невисока. Разом з тим, розроблена Банком бізнес-модель передбачає отримання позитивного фінансового результату за підсумками 2017 року.

АТ «МІСТО БАНК» дотримувався економічних нормативів, встановлених НБУ. Разом з тим, доформування резервів під активні операції у III кварталі минулого року негативно позначилося на капіталізації Банку та призвело до порушення низки нормативів. З метою виправлення ситуації акціонерами та менеджментом Банку вживалися різного роду заходи згідно з Програмою капіталізації на 2016–2018 рр., проте наразі Банк порушує нормативи капіталу, нормативи кредитного ризику та ліміти відкритої валютної позиції. Разом з тим, такий рівень нормативів є прийнятним з урахуванням вимог постанови Правління НБУ від 04.02.2016 р. №59 «Про здійснення діагностичного обстеження банків» (із змінами) та передбачений Програмою капіталізації АТ «МІСТО БАНК», що погоджена Національним банком України та діє до 2019 року.

АТ «МІСТО БАНК» притаманні спільні ризики для банківської системи. Разом з тим, уразливість банківської установи до окремих ризиків розцінюється на індивідуальній основі, виходячи із моделі внутрішньої організації, активності Банку на окремих ринках, управління активними та пасивними операціями, а також якості вкладень і стабільності пасивної бази. Наразі Банк має підвищену чутливість до кредитного та валютного ризиків, а також до ризику ліквідності, чутливість до інших індивідуальних ризиків є помірною або низькою.

Стратегічні цілі АТ «МІСТО БАНК» на 2016-2018 роки: збільшення капіталу та посилення фінансової стійкості банку, вихід на беззбиткову діяльність та поступове підвищення операційної ефективності з метою реалізації життєздатної бізнес-моделі, забезпечення збалансованого рівня ліквідності та платоспроможності, збереження та поступове нарощення бази корпоративних та приватних клієнтів, кредитування клієнтів, що працюють в реальних секторах економіки (видобувна промисловість, хімічна промисловість, харчова промисловість, транспорт) та оптовій торгівлі, поетапне оновлення технічного обладнання та оптимізація бізнес-процесів, інвестування коштів на розроблення та вдосконалення ІТ-систем, впровадження та удосконалення продуктів та послуг, враховуючи потреби клієнтів та тенденції сучасного банківського ринку, оптимізація регіональної мережі та покращення системи корпоративного управління.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг АТ «МІСТО БАНК» підтверджено на рівні «uaBBB–», прогноз «негативний».

Голова рейтингового комітету

О. В. Шубіна

**Начальник відділу рейтингів банківських
установ**

Г. П. Винник

Додатки

Дані балансу АТ «МІСТО БАНК», млн. грн.

Показник	01.01.13	01.01.14	01.01.15	01.01.16	01.04.16	01.07.16	01.10.16	01.01.17
Активи								
Готівкові кошти, банківські метали та залишки в НБУ	52,86	110,00	97,12	101,42	85,74	88,60	57,18	156,14
Казначейські та інші цінні папери (НБУ)	25,06	0,00	60,84	25,10	21,93	22,55	19,34	19,91
Кошти в інших банках	149,76	235,61	133,91	107,83	106,96	104,66	103,92	75,17
Кредити клієнтам	1202,81	1129,75	1365,01	1739,55	1690,73	1581,87	1458,59	1449,81
Цінні папери	0,34	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Довгострокові вкладення	127,01	124,46	121,54	123,78	124,17	123,41	122,53	134,26
Нараховані доходи	172,26	146,58	164,64	113,25	138,64	161,85	183,99	230,86
Резерви	-215,96	-184,82	-107,99	-91,82	-108,66	-118,30	-315,59	-326,21
Інші активи	83,94	18,55	47,33	87,47	135,07	131,87	54,57	58,62
Разом активів	1598,10	1580,12	1882,41	2206,59	2194,58	2096,52	1684,53	1798,58
Зобов'язання								
Заборгованість перед НБУ	0,00	0,00	45,85	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти банків	270,31	181,16	29,65	3,96	62,04	72,72	39,18	21,21
Кошти бюджету та позабюджетних фондів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти суб'єктів господарювання	631,26	387,26	375,56	512,47	359,07	390,99	322,91	434,69
Кошти фізичних осіб	363,68	558,87	863,14	840,09	837,77	747,20	754,42	838,33
Кредити, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Боргові цінні папери	0,00	1,11	0,00	191,53	217,05	216,45	142,50	139,69
Субординований борг	0,00	90,32	178,18	271,21	296,26	280,85	128,26	107,40
Нараховані витрати	5,48	10,67	11,49	17,54	24,21	23,77	23,67	18,65
Інші зобов'язання	17,09	30,58	41,40	64,49	80,60	65,10	100,67	40,30
Разом зобов'язань	1287,83	1259,97	1545,28	1901,28	1877,01	1797,07	1511,62	1600,27
Власний капітал								
Сплачений статутний капітал	299,98	299,98	299,98	299,98	299,98	299,98	464,46	500,10
Загальні резерви, емісійні різниці та інші фонди банку	19,41	32,11	41,97	50,97	50,97	50,97	50,97	50,97
Результат минулих років	-85,42	-85,42	-85,42	-92,53	-113,28	-113,28	-113,28	-113,28
Результати переоцінки	63,60	63,62	63,73	67,64	67,64	67,64	67,64	79,25
Фінансовий результат поточного року	12,70	9,85	16,87	-20,75	12,26	-5,86	-296,88	-318,73
Разом власного капіталу	310,27	320,14	337,13	305,31	317,57	299,45	172,91	198,30

Дані звіту про фінансові результати АТ «МІСТО БАНК», млн. грн.

Показник	01.01.13	01.01.14	01.01.15	01.01.16	01.04.16	01.07.16	01.10.16	01.01.17
Доходи								
Процентні доходи	205,41	226,87	235,66	280,05	74,50	141,26	196,02	256,79
Комісійні доходи	8,36	15,65	16,22	21,55	6,56	13,38	17,02	20,00
Результат від торговельних операцій	4,22	-3,50	-41,71	-116,93	-17,09	-52,56	-145,25	-172,84
Інші операційні доходи	1,73	0,02	3,66	2,37	0,34	0,70	1,08	2,32
Інші доходи	0,17	0,20	0,49	0,40	0,12	0,18	0,31	0,41
Повернення списаних активів	0,32	4,26	11,37	1,01	8,40	8,41	8,64	13,67
Всього доходи	220,21	243,50	225,69	188,46	72,84	111,37	77,81	120,34
Витрати								
Процентні витрати	80,10	105,39	119,94	151,27	32,81	67,68	95,42	119,66
Комісійні витрати	0,97	1,21	1,70	1,76	0,35	0,89	1,32	1,69
Інші операційні витрати	5,99	8,41	4,36	24,66	1,74	2,66	6,61	8,56
Загальні адміністративні витрати	39,09	42,49	51,88	58,24	9,79	19,92	45,48	71,06
Відрахування в резерви	81,31	75,63	28,68	-20,44	15,88	26,09	225,72	244,27
Податок на прибуток	0,06	0,52	2,27	-6,27	0,00	0,00	0,14	-6,16
Всього витрати	207,51	233,65	208,82	209,21	60,57	117,24	374,69	439,07
Фінансовий результат	12,70	9,85	16,87	-20,75	12,26	-5,86	-296,88	-318,73